

ЗАКОН О ПОРЕЗУ НА ДОДАТУ ВРИЈЕДНОСТ (Неслужбени пречишћени текст¹)

I - ОПШТЕ ОДРЕДБЕ

Члан 1.

Територијална примјена

Овим законом уводи се обавеза и регулише се систем плаћања пореза на додату вриједност (у даљем тексту: ПДВ) на територији Босне и Херцеговине.

Територију Босне и Херцеговине чини територија која се налази под суверенитетом Босне и Херцеговине, укључујући и ваздушни простор и морско подручје које се, према државном и међународном закону, налази под суверенитетом или јурисдикцијом Босне и Херцеговине.

Члан 2.

Расподјела прихода по основу ПДВ-а

Систем расподјеле и метод израчунавања удјела прикупљених прихода по основу ПДВ-а уређују се Законом о уплатама на јединствени рачун и расподјели прихода, према критеријумима утврђеним у члану 21. став 3. тач. (и), (ии) и (иии) Закона о систему индиректног опорезивања у Босни и Херцеговини.

II - ПРЕДМЕТ ОПОРЕЗИВАЊА

Члан 3.

Предмет опорезивања

ПДВ се, у складу с одредбама овог закона, плаћа на:

1. промет добара и услуга (у даљем тексту: промет добара и услуга) које порески обвезник, у оквиру обављања својих дјелатности, изврши на територији Босне и Херцеговине уз накнаду;
2. увоз добара у Босну и Херцеговину.

III - ПРОМЕТ ДОБАРА И УСЛУГА

Члан 4.

Промет добара

Промет добара је, у смислу овог закона, пренос права располагања на стварима(у даљем тексту: добра) лицу које тим добрима може располагати као власник.

Добрима се сматрају и вода, електрична енергија, гас, топлотна енергија или слично.

¹ Неслужбени пречишћени текст садржи: Закон о порезу на додату вриједност ("Службени гласник БиХ", број 9/05); Закон о измјенама и допунама Закона о порезу на додату вриједност ("Службени гласник БиХ", број 35/05) - означен подељаним словима; Закон допунама Закона о порезу на додату вриједност ("Службени гласник БиХ", број 100/08) - означен косим словима; Закон о измјени Закона о порезу на додату вриједност ("Службени гласник БиХ", број 33/17) – означен подвученим словима; Закон о допуни Закона о порезу на додату вриједност ("Службени гласник БиХ", број 46/23) – означен тачкасто подвученим словима; Закон о измјени Закона о порезу на додату вриједност ("Службени гласник БиХ", број 80/23) – означен испрекиданим подвученим словима.

Прометом добара, у смислу овог закона, сматра се и:

1. пренос права располагања на добрима уз накнаду на основу одлуке државног органа, органа локалне самоуправе или на основу закона;
2. испорука добара по уговору на основу којег се плаћа провизија при продаји или куповини добара;
3. испорука добара на основу уговора о изнајмљивању на одређени период на основу купопродајног уговора с одгођеним плаћањем којим је предвиђено да се право власништва преноси најкасније отплатом посљедње рате;
4. пренос права располагања на новосаграђеним грађевинским објектима или економски дјелјивим цјелинама у оквиру тих објеката (у даљем тексту: објекти);
5. пренос пословне имовине пореског обвезника од стране овлашћеног лица, укључујући ликвидаторе, стечајне управнике и надзорнике, осим случајева из става 2. члана 7. овог закона;
6. употреба добара пореског обвезника у ванпословне сврхе;
7. размјена добара за друга добра или услуге.

Члан 5.

Употреба добара у ванпословне сврхе

Када добра која чине дио његове пословне имовине порески обвезник користи у приватне сврхе или у приватне сврхе својих запосленика, односно када добрима располаже бесплатно или уз смањену накнаду, или користи робу у сврхе које нису повезане с његовим пословним дјелатностима, те ако се ПДВ на добра која су у питању или њихове саставне дијелове може у потпуности или дјелимично одбити, таква употреба или располагање сматра се прометом добара извршеним уз накнаду.

Изузетно од одредбе става 1. овог члана, не сматра се прометом добара уз накнаду:

1. бесплатно давање пословних узорака купцима или будућим купцима у уобичајеним количинама за ту намјену, под условом да их ти купци или потенцијални купци не ставе у продају, односно да су у облику који онемогућава њихову продају; и
2. давање поклона мале вриједности у сврху унапређивања пословне дјелатности пореског обвезника, ако се они дају само повремено и ако се не дају истим лицима. Поклонима мале вриједности, у смислу става 2. тачке 2. овог члана, сматрају сепоклони чија појединачна цијена не прелази 20,00 КМ.
3. давање поклона у храни као донација коју порески обвезник у сврху спречавања њеног уништавања, заштите животне средине и помоћи крајњим примаоцима донира искључиво посредницима у донирању хране регистрованим за прикупљање и пружање хуманитарне помоћи.

Члан 6.

Употреба лично произведених добара, промјена сврхе и задржавање добара након престанка пословања

Прометом добара уз накнаду сматра се и:

1. стављање у властиту употребу добара које порески обвезник производи, изграђује, обрађује, купује или увози у оквиру обављања својих пословних дјелатности;
2. коришћење добара за која је улазни порез у потпуности или дјелимично одбијен а која порески обвезник у потпуности или дјелимично користи у сврхе обављања дјелатности које су ослобођене од плаћања ПДВ-а;
3. задржавање добара након престанка обављања дјелатности или након престанка

регистрације, а за која је улазни порез у потпуности или дјелимично одбијен.

Прометом добара уз накнаду сматра се и продаја или изнајмљивање зграда које је порески обвезник изградио од сопствених средстава и на сопственом или изнајмљеном земљишту (градилишту).

Изградња зграда, у смислу става 2. овог члана, значи свака измјена или реновирање сопствених или изнајмљених зграда пореског обвезника у вриједности већој од 10.000,00 КМ.

Одредбе става 2. овог члана односе се и на зграде које порески обвезник изгради ради унапређивања његових привредних дјелатности.

Члан 7.

Пренос имовине пореског обвезника

Преносом добара уз накнаду сматра се пренос цјелокупне или дијела имовине пореског обвезника, ако је улазни порез могуће у потпуности или дјелимично одбити, када је та имовина купљена, произведена или на други начин стечена.

Изузетно од става 1. овог члана, не сматра се прометом добара уз накнаду пренос цјелокупне или дијела имовине пореског обвезника, која твори засебан пословни субјект, са или без накнаде, или као улог, ако је стицалац порески обвезник или тим стицањем постане порески обвезник и ако продужи да обавља исту привредну дјелатност, под условом да купац има могућност да добије исту стопу за одбијање улазног пореза као продавац.

Одредбе става 2. овог члана примјењу се без обзира да ли је пренос извршен уз новчану или неку другу накнаду.

Продавац пословне имовине дужан је да, у року од осам дана од дана продаје, обавијести Управу за индиректно опорезивање (у даљем тексту: УИО) о идентитету новог власника пословне имовине и износу који је плаћен за њу.

Члан 8.

Промет услуга

Прометом услуга, у смислу овог закона, сматрају се сви послови и радње извршене у оквиру обављања привредне дјелатности, а који не чини промет добара из чл. 4 - 7. овог закона.

Прометом услуга сматра се:

1. пренос и уступање ауторских права, патената, лиценци, заштитних знакова, као и других имовинских права (у даљем тексту: имовинска права);
2. пружање услуга уз накнаду на основу одлуке државног органа, органа локалне самоуправе или на основу закона;
3. пружање услуга које порески обвезник без накнаде изврши у ванпословне сврхе оснивача, запослених и других лица;
4. размјена услуга за друга добра или услуге.

Члан 9.

Коришћење услуга у ванпословне сврхе

Прометом услуга уз накнаду сматра се и:

1. употреба добара, која чине дио пословне имовине, за ванпословну употребу пореског обвезника, запослених или других лица, када је ПДВ на таква добра могуће у потпуности или дјелимично одбити;
2. пружање услуга које порески обвезник изврши без накнаде или уз смањену накнаду у ванпословне сврхе оснивача, запослених и других лица или у сврхе које нису повезане са његовим пословањем; и
3. пружање услуга које порески обвезник врши у сврхе његовог пословања, када ПДВ на такву услугу, да је пружа други порезни обвезник, не би било могуће у потпуности одбити.

Члан 10.

Вршење услуга у своје име а за рачун другог лица

Када порески обвезник врши услуге у своје име а за рачун другог лица, сматра се да је истовремено и сам примио и пружио те услуге.

Став 2. члана 7. се на сличан начин примјењује на пружање услуга.

Члан 11.

Увоз добара

"Увоз добара" је сваки унос добара у царинско подручје Босне и Херцеговине.

ПДВ се обрачунава на сва добра која се увозе.

Изузетно од одредбе става 2. овог члана, ПДВ се не обрачунава на добра за која је одмах по уношењу у Босну и Херцеговину дато одобрење за привремено ускладиштење, царински одобрени поступак или употребу добара према члану 30. став

1. тачка 2. овог закона, а за која је покренут поступак привременог увоза уз ослобађање од плаћања увозних пореза, односно царински поступак превоза.

IV - ПОРЕСКИ ОБВЕЗНИЦИ

Члан 12.

Дефиниције

Порески обвезник је свако лице које самостално обавља привредну дјелатност.

Под појмом дјелатности, у смислу става 1. овог члана, подразумијева се дјелатност произвођача, трговца или пружаоца услуга која се врши с циљем остваривања прихода, укључујући и дјелатности експлоатације природних богатстава, пољопривреде, шумарства и професионалних дјелатности.

Под "привредном дјелатношћу" подразумијева се искоришћавање имовине или имовинских права у сврху остваривања прихода.

Обвезник је лице у чије име и за чији рачун се врши промет добара, односно услуга или увоз добара.

Обвезник је и лице које врши промет добара, односно услуга или увоз добара у своје име, а за рачун другог лица.

Држава и њени органи, ентитетски органи, органи Дистрикта и локалне самоуправе, као и правна лица основана у складу са законом с циљем обављања послова из дјелокруга органа управе, не сматрају се обвезницима у смислу овог закона ако обављају промет добара и услуга у оквиру дјелатности и трансакција у које улазе као органи управе.

Органи из става 6. овог члана сматрају се обвезницима ако обављају промет добара и услуга а такав промет добара и услуга или трансакције се обављају као конкуренција фирмама у приватном власништву.

Члан 13.

Лица која подлијежу плаћању ПДВ-а

Лица која, у смислу овог закона, подлијежу плаћању ПДВ су:

1. обвезници који врше промет добрима или услугама на које се обрачунава ПДВ;
2. порески заступник кога одреди обвезник који у Босни и Херцеговини нема сједиште ни сталну пословну јединицу, а који обавља промет добара и услуга у Босни и Херцеговини;
3. прималац услуга набављених приликом унапређивања пословања, ако пружалац услуга, који нема сједиште у Босни и Херцеговини, из тачке 2. овог става, не одреди пореског заступника;
4. свако лице које у фактури или другом документу који служи као фактура (у даљем тексту: фактура) искаже ПДВ, а које, у складу са овим законом, није дужно да обрачуна и уплати ПДВ;
5. у случају увоза: прималац добара, односно царински дужник утврђен у складу са царинским прописима; и
6. прималац добара и услуга повезаних са изградњом непокретне имовине према Глави XII овог закона.

V - МЈЕСТО ОПОРЕЗИВАЊА

Члан 14.

Мјесто промета добара

ПДВ се обрачунава, наплаћује и плаћа на мјесту промета добрима и услугама, а Босна и Херцеговина сматра се једним мјестом за вршење промета.

За мјесто промета добрима сматра се да је у БиХ ако је то мјесто:

1. гдје се добра налазе у тренутку слања или превоза до примаоца или, по његовом налогу, до трећег лица, ако добра шаље или превози испоручилац, прималац или треће лице, по његовом налогу;
2. уградње или монтаже добара, ако се она уграђују или монтирају од стране испоручиоца, примаоца или, по његовом налогу, од стране трећег лица;
3. гдје се добра налазе у тренутку испоруке, ако се добра испоручују без отпреме, односно превоза;
4. гдје добра улазе у царинско подручје Босне и Херцеговине.

Члан 15.

Мјесто промета услуга

За промет услуга сматра се да је извршен у БиХ ако обвезник:

1. има стално сједиште у БиХ из којег се пружају услуге или,
2. у недостатку таквог мјеста, има сталну адресу или уобичајено мјесто становања у БиХ.

Уз одредбе става 1. овог члана, мјестом гдје се врши такав промет услуга сматра се да се налази у БиХ када се ради о мјесту гдје:

1. се налази непокретна имовина, ако се ради о пружању услуге која је непосредно повезана с том непокретном имовином, укључујући дјелатност посредовања и процјене вриједности у вези с том непокретном имовином, као и пројектовање, припрему и извођење грађевинских радова и надзор над њима;

2. се обавља превоз, а ако се превоз обавља и у Босни и Херцеговини и у иностранству (у даљем тексту: међународни транспорт), одредбе овог закона примјењују се само на онај дио превоза извршен у Босни и Херцеговини;

3. је услуга стварно извршена, ако се ради о:

а) споредним услугама у области транспорта, као што су утовар, истовар, претовар и сличне услуге;

б) услугама из области културе, умјетности, образовања и науке, спорта, забавно-естрадним и сличним услугама, укључујући услуге организовања манифестација, као и са њима повезане услуге;

ц) услугама процјене вриједности покретне имовине;

д) услугама извршеним на покретној имовини;

4. прималац услуге обавља дјелатност, има стално сједиште, испоставу, сталну адресу или уобичајено пребивалиште, ако се ради о услугама:

а) преноса, уступања, пропуштања и стављања неке на располагање имовинских права, ауторских права, права на патенте, лиценце, заштитних знакова и других права интелектуалне својине;

б) рекламирања;

ц) савјетника, инжењера, адвоката, ревизора, рачуновођа, тумача, обраде података и давања података;

д) преузимања обавезе да се у потпуности или дјелимично одустане од вршења неке дјелатности или кориштења неког права;

е) банкарским, финансијским услугама и услугама у области осигурања и реосигурања, осим изнајмљивања сефова;

ф) стављања особља на располагање;

г) пружања телекомуникационих услуга, што значи пренос, емитовање или пријем знакова, сигнала, текста, слика, звукова или информација путем кабловских, оптичких или других електромагнетних система, укључујући и право на коришћење таквог преноса, емитовања или пријема;

х) изнајмљивања покретних ствари, осим превозних средстава; и)

посредовања приликом пружања услуга из подтач. а) до х).

5. Ако услуге из тачке 4. овог члана пружа обвезник који има сједиште или пребивалиште у БиХ за примаоца услуга који нема своје сједиште или пребивалиште у БиХ, мјестом пружања услуга сматра се мјесто гдје прималац услуге има сједиште своје фирме или пребивалиште.

Члан 16.

Посебна правила

УИО, ради избјегавања дуплог опорезивања или неопорезивања, може у прецизираним случајевима одредити мјесто пружања услуга за услуге из члана 15. став 2. тачка 4, као и за услуге изнајмљивања превозних средстава.

VI - НАСТАНАК ПОРЕСКЕ ОБАВЕЗЕ

Члан 17.

Опште

Пореска обавеза настаје у моменту када се изврши једна од сљедећих радњи, која год буде најранија:

1. испорука добара или вршење услуга;
2. издавање фактуре у складу с овим законом;
3. плаћање или дјелимично плаћање извршено прије издавања фактуре;
4. настанак обавезе плаћања царинског дуга код увоза добара, а ако те обавезе нема, у моменту када би настала обавеза плаћања тог дуга.
5. за промет добрима и услугама према чл. 5, 6. и 9, по истеку пореског периода за вријеме којег је извршен промет; и
6. за сваку измјену у пореској основици према члану 20, када се изда фактура или други документ.

Члан 18.

Настанак пореске обавезе на промет добара

Пореска обавеза на промет добара настаје у моменту:

1. отпреме или почетка превоза добара примаоцу или трећем лицу, по налогу испоручиоца, примаоца или трећег лица о којем се ради;
2. преузимања власништва над добрима од стране примаоца у случају уградње или монтаже добара од стране испоручиоца или, по његовом налогу, трећег лица;
3. преноса права располагања на добрима примаоцу, ако се добра испоручују без отпреме, односно превоза;
4. читања стања примљене воде, електричне енергије, гаса или топлотне енергије с циљем обрачуна потрошње;
5. увоза добара у царинско подручје Босне и Херцеговине.

У случајевима из ст. 2. и 3. члана 11, ПДВ постаје зарачунљив када добра више не подлијежу царински одобреном поступању.

Изузетно од одредаба става 1, тачке 5. и става 2. овог члана, када увезена добра подлијежу царинским дажбинама или другим дажбинама с подједнаким учинком, ПДВ се обрачунава у моменту када би обавеза наплате увозних дажбина настала да је тако прописано.

Одредбе става 1. овог члана односе се и на дјелимичне испоруке добара.

Дјелимичне испоруке из става 4. овог члана постоје ако је за испоруку одређених дијелова економски дјелјиве цјелине посебно уговорена накнада.

Члан 19.

Настанак пореске обавезе на пружање услуга

Услуга се сматра пруженом у моменту када је извршено појединачно пружање услуге. Ако се за пружање услуга издају периодичне фактуре, за промет услуга сматра се да је завршен посљедњег дана периода за који се издаје фактура.

Дјелимична услуга сматра се завршеном у моменту када је завршено пружање тог дијела услуге.

Дјелимична услуга из става 3. овог члана постоји ако је за одређене дијелове економски дјелјиве услуге посебно уговорена накнада.

VII - ПОРЕСКА ОСНОВИЦА

Члан 20.

Пореска основица код промета добара и услуга

Пореска основица (у даљем тексту: основица) промета добара и услуга јесте опорезиви износ накнаде (у новцу, стварима или услугама) коју обвезник прими или треба да прими за испоручена добра или пружене услуге, укључујући субвенције које су непосредно повезане са цијеном тих добара или услуга, у коју није укључен ПДВ, ако овим законом није другачије прописано.

У основицу се урачунавају и:

1. акциза, царина и друге увозне дажбине, као и остали јавни приходи, осим ПДВ-а;
2. сви споредни трошкови које обвезник обрачунава примаоцу добара и услуга (провизије, трошкови паковања, превоза, осигурања и други ванредни трошкови које испоручилац обрачунава купцу);
3. било који износи који се обрачунавају на повратну амбалажу;
4. било који трошкови прикључивања, накнаде за уградњу и други износи које се обрачунавају купцу од стране испоручиоца добара или даваоца услуга као услов да се изврши промет добара и услуга.

Ако накнада или дио накнаде није плаћен у новцу, већ у облику промета добара и услуга, основицом се сматра тржишна вриједност тих добара и услуга у моменту њихове испоруке, у коју није укључен ПДВ.

При размјени добара и услуга, основицом се сматра вриједност добара или услуга које су предмет размјене.

Основицу код промета добара и услуга које изврши порески обвезник, који нема успостављено пословање у Босни и Херцеговини, чини накнада коју је прималац добара или услуга платио или ће да плати испоручиоцу тих добара, односно даваоцу тих услуга који изврши промет добара или пружи услуге, укључујући и субвенције које су директно повезане са цијеном таквог промета.

У случају промета добара из чл. 5. и 6. овог закона, основицом се сматра набавна цијена тих или сличних добара у моменту промета, без ПДВ-а.

Основица за промет услуга из члана 9. овог закона је износ накнаде за извршене услуге.

Ако је накнада за промет добара или услуга мања од тржишне вриједности или ако је промет извршен без накнаде, основица је тржишна вриједност добара, односно услуга у моменту њиховог промета, без ПДВ-а.

Ако је накнада за промет добара или услуга виша од износа на који је порески обвезник имао право, основицу чини износ примљене накнаде, у коју није укључен ПДВ.

Сљедеће се не укључује у основицу:

1. попусти и друга умањења цијене, који се примаоцу добара или услуга дају на фактури најкасније у моменту извршења промета добара или услуга;
2. износи које обвезник прими од купца као накнаду трошкова плаћених у име и за рачун другог, а који су у његовим књигама књижени као трошкови;
3. износи камата које је продавац, односно давалац услуга обрачунао на износ који је купац дуговао, ако се из уговора или друге документације о уплатама може утврдити који се дио уплата односи на камате.

Ако се основица накнадно измијени, због враћања добара испоручиоцу, попушта који купац добије након примљених добара или пружених услуга, или ако се износ накнаде не може наплатити након исцрпљивања свих законских средстава, обвезник који је извршио промет добара или услуга може, примјеном члана 55. став 6. овог закона, извршити исправку износа ПДВ-а.

Обвезник који је извршио промет добара и услуга може да исправи износ ПДВ-а само ако обвезник коме је извршен промет добара и услуга измијени одбитак улазног ПДВ-а и под условом да о томе писмено обавијести испоручиоца добара и услуга.

Ако се мијења ПДВ обрачунат и наплаћен на увоз добара, који порески обвезник узима у обзир као одбитак улазног пореза, одбитак улазног пореза може се исправити за разлику која се јавља, на основу царинских докумената или одлуке УИО.

Ако је ПДВ за увоз добара, који је одбијен као улазни порез, повећан, смањен или је обвезник ослобођен обавезе плаћања, обвезник је дужан да, на основу царинског документа или рјешења УИО, исправи одбитак улазног пореза у складу с том измјеном. Ако се амбалажа на коју је ПДВ обрачунат и плаћен врати, врши се исправка основице у периоду у којем је амбалажа враћена.

УИО може да:

1. одреди норме утврђивања основице када се одређена врста добара изузимају за приватну употребу; и
2. утврди стандардне вриједности за одређена добра која се изузимају за приватну употребу од стране одређених група пореских обвезника.

Члан 21.

Пореска основица код увоза добара

Пореска основица код увоза добара у Босну и Херцеговину је вриједност тих добара утврђена у складу са царинским прописима.

У основицу из става 1. овог члана урачунава се и:

1. акциза, царина и друге увозне дажбине, као и остали јавни приходи, осим ПДВ-а;
2. сви зависни трошкови (провизија, трошкови паковања, превоза и осигурања) који настану након увоза добара до првог одредишта у Босни и Херцеговини.

Првим одредиштем, у смислу става 2. тачке 2. овог члана, сматра се мјесто које је наведено у отпремници или другом документу на основу којег се добра увозе у Босну и Херцеговину.

Приликом увоза добара у основицу се не урачунава смањена цијена и попусти у складу с чланом 20. став 10. тачка 1. овог закона.

Код увоза добара које је обвезник привремено извезао ради поправке, прераде, дораде или друге обраде изван Босне и Херцеговине, основицу чини вриједност те поправке, прераде, дораде или друге обраде.

Члан 22.

Претварање вриједности стране валуте у домаћу валуту

Ако је основица за увоз добара у Босну и Херцеговину изражена у страниј валути, за обрачун те вриједности у домаћој валути примјењују се царински прописи за обрачунавање царинске вриједности који важе на дан настанка пореске обавезе.

Ако је вриједност добара или услуга изражена у страниј валути, за обрачун те вриједности у домаћој валути примјењује се средњи девизни курс Централне банке Босне и Херцеговине који важи на дан настанка пореске обавезе.

VIII - ПОРЕСКА СТОПА

Члан 23.

Стандардна стопа

Стандардна стопа ПДВ-а на опорезиви промет добара и услуга и увоз добара у Босну и Херцеговину износи 17%.

IX - ОСЛОБАЂАЊА ОД ПЛАЋАЊА ПДВ-А

Члан 24.

Дјелатности у јавном интересу

Сљедеће се ослобађа од плаћања ПДВ-а:

1. јавне поштанске услуге, осим телекомуникационих услуга;
2. медицинске услуге и услуге здравствене заштите, укључујући давање људских органа, крви и млијека, које се врше у складу са законом којим се регулише област здравствене заштите, те услуге које пружају стоматолози, зуботехничари и протетичари;
3. услуге социјалног осигурања, као и с њима непосредно повезани промет добара, под условом да се врше у складу с прописима којима је регулисана област социјалног осигурања;
4. услуге образовања (предшколско, основно, средње, више и високо), као и с њима непосредно повезани промет добара и услуга, под условом да се врше у складу с прописима којима је регулисана та област;
5. услуге из области спорта и физичког васпитања, а које појединцима пружају лица чија дјелатност није усмјерена ка стицању добити;

6. услуге лица које ангажују вјерске организације или филозофска удружења за обављање дјелатности у тач. 2. - 4. овог члана;
7. промет добара и услуга које су непосредно повезане с вјерским обредима, а које врше регистроване вјерске организације, у складу с прописима којима је регулисано обављање те дјелатности;
8. промет добара и услуга које су директно повезане са услугама које пружају политичке, синдикалне, хуманитарне, добротворне, инвалидске и сличне организације својим члановима за чланарину, у складу с прописима којима су регулисане те дјелатности, под условом да таква ослобађања не доводе до поремећаја конкуренције на тржишту;
9. услуге из области културе, укључујући и карте за културне манифестације, као и с њима непосредно повезани промет добара и услуга, а које лица чија дјелатност није усмјерена ка стицању добити врше у складу с прописима којима је регулисана област културе;
10. промет добара и услуга који врше лица чије су дјелатности ослобођене према тач. 2. и 9. овог члана, под условом да је такав промет извршен искључиво за њихове властите потребе и под условом да таква ослобађања не доводе до поремећаја у конкуренцији;
11. услуге јавних радио и телевизијских сервиса, осим оних које су комерцијалног карактера.

Члан 25.

Финансијске и новчане услуге

Сљедеће се ослобађа од плаћања ПДВ-а:

1. услуге осигурања и реосигурања, укључујући и пратеће услуге посредника и агената (заступника) у осигурању;
2. промет непокретне имовине, изузев првог преноса права својине или права располагања новоизграђеном непокретном имовином;
3. услуге издавања под закуп и подзакуп кућа за становање, станова и стамбених објеката на период дужи од 60 дана, као и услуге издавања под закуп пољопривредног и шумског земљишта регистрованог у земљишним књигама;
4. финансијске услуге, укључујући:
 - а) одобравање и управљање кредитима, гаранцијама или другим облицима кредитног осигурања од стране кредитора;
 - б) услуге које су повезане с управљањем депозитима, уштеђевином и банковним рачунима, вођењем платних трансакција, преносом и извршавањем доспјелих обавеза, уновчавањем чекова или других финансијских инструмената, изузев с плаћањем дугова и факторинга;
 - ц) трансакције, укључујући вредносне папире, које се односе на новчанице и кованице које представљају законско средство плаћања у свакој земљи, изузев колекционарских предмета (кованица од злата, сребра и других материјала, новчаница које се не користе као законско средство плаћања и кованица нумизматичке вриједности);

- д) трговање дионицама или другим видовима учешћа у предузећима, обвезницама и другим вредносним папирима, укључујући њихово издавање, осим чувања вредносних папира;
- е) управљање инвестиционим фондом;
- 5. испоруке злата Централној банци Босне и Херцеговине;
- 6. важеће поштанске марке, пореске маркице, административне и судске таксе;
- 7. игре на срећу.

Члан 26.

Увоз добара

Сљедеће се ослобађа од плаћања ПДВ-а:

1. коначни увоз добара чији би сваки даљи промет од стране пореског обвезника био ослобођен од ПДВ-а у Босни и Херцеговини;
2. коначни увоз добара која су ослобођена плаћања царине, осим ако није другачије прописано Законом о царинској политици у Босни и Херцеговини ("Службени гласник БиХ", број 58/15). Ослобађање се не примјењује на добра ослобођена плаћања царине према члану 207. тачка а) алинеје од 1) до 6) Закона о царинској политици у Босни и Херцеговини";
3. добра у транзиту кроз царинско подручје Босне и Херцеговине;
4. добра која се, у оквиру царинског поступка, привремено извозе и у непромијењеном стању поново увозе, под условом да су таква добра ослобођена од плаћања царине у складу са царинским прописима;
5. увезена добра која су ослобођена од плаћања царине, а намијењена за:
 - а) службене потребе дипломатских или конзуларних представника акредитованих од стране Босне и Херцеговине;
 - б) службене потребе међународних организација, ако је то регулисано међународним уговорима чији је потписник Босна и Херцеговина;
 - ц) личне потребе страних лица дипломатских и конзуларних представника акредитованих од стране Босне и Херцеговине, укључујући и чланове њихових породица;
 - д) личне потребе страних лица међународних организација, укључујући и чланове њихових породица, ако је то регулисано међународним уговорима чији је потписник Босна и Херцеговина;
6. увоз улова с рибарских бродова у лукама, под условом да је такав улов непрерађен или да је био подвргнут само оним поступцима који су потребни за очување квалитета и да прије таквог увоза није извршен никакав промет;
7. услуге повезане с увозом добара, под условом да је вриједност таквих услуга укључена у основицу, у складу с чланом 21. став 2. тачка 2. овог закона;
8. злато и драгоцјени метали, новчанице и кованице које увози Централна банка Босне и Херцеговине.

Члан 27.

Извоз добара

Сљедеће се ослобађа од плаћања (опорезује нултом стопом) ПДВ-а:

1. извоз добара из Босне и Херцеговине од стране или у име продавца;
2. пружање услуга, укључујући и превоз и друге помоћне услуге, које су директно повезане с извозом или увозом добара, у складу с чланом 11. став 3. овог закона;
3. добра која из Босне и Херцеговине извезе купац или друго лице у име купца који нема сједиште у Босни и Херцеговини, изузев добара која су намијењена за опремање приватних бродова, ваздухоплова или било којих других превозних средстава која се користе за личне потребе;
4. услуге извршене на добрима која су увезена у Босну и Херцеговину и извезена од стране лица која су извршила те услуге лицу које нема стално сједиште, а ни стално или уобичајено мјесто боравка у Босни и Херцеговини;
5. услуге испоруке добара овлашћеним организацијама које та добра извозе у оквиру регистрованих хуманитарних или добротворних активности;
6. пружање услуга које врше представници и други посредници у име и за рачун другог, под условом да те услуге чине дио услуга које су наведене у овом члану или услуге које се врше ван БиХ;
7. извоз злата централним банкама.

Члан 28.

Међународни превоз

Сљедеће се ослобађа од плаћања ПДВ-а:

1. снабдијевање пловних објеката горивом и другим добрима:
 - а) који се користе за пловидбу на отвореном мору и који превозе путнике уз накнаду, односно који су намијењени за обављање комерцијалних, индустријских или рибарских активности;
 - б) који се користе за спасавање и помоћ на мору.
2. снабдијевање, поправка, одржавање и изнајмљивање објеката према подтач. а) и б) тачке 1. овог члана, као и снабдијевање, изнајмљивање, давање у закуп, поправка и одржавање опреме, укључујући и опрему за рибарење, која је уграђена или се користи на таквим пловним објектима;
3. куповина, поправка и давање у закуп ваздухоплова које авио-превозници користе за летове на међународним линијама уз накнаду, као и оптикај, давање у закуп, поправка и одржавање опреме која је уграђена или се користи у таквим ваздухопловима;
4. снабдијевање горивом и другим добрима ваздухоплова из тачке 3. овог члана;
5. пружање услуга, осим услуга из тачке 2. овог члана, у сврхе задовољавања директних потреба пловних објеката из тачке 2. овог члана или њиховог терета;
6. пружање услуга, осим услуга из тачке 3. овог члана, за задовољавање директних потреба ваздухоплова из тачке 3. овог члана или њиховог терета.

Члан 29.

Дипломатске и међународне организације

Сљедеће подлијеже поврату ПДВ-а плаћеном за снабдијевање добрима и услугама:

1. дипломатских или конзуларних представништава;
2. међународних организација, ако је то регулисано међународним уговорима чији је потписник Босна и Херцеговина;

3. чланова међународних организација, укључујући и чланове њихових породица, ако је то регулисано међународним уговорима чији је потписник Босна и Херцеговина.

4. снабдијевање добрима и услугама у оквиру међународних пројеката пружања помоћи у којима је Босна и Херцеговина обавезана међународним уговором да обезбиједи да такви пројекти не буду оптерећени ПДВ-ом.

Изузетно од одредбе става 1. тачка 4. овог члана, снабдијевање добрима и услугама у оквиру пројеката који се финансирају из Инструмента претприступне помоћи (ИПА фонд) ослобађа се од плаћања ПДВ-а.

УИО доноси прописе којима регулише право на поврат ПДВ-а приликом куповине добара.

Члан 30.

Посебна ослобађања

Сљедеће се ослобађа од плаћања ПДВ-а:

1. увози добара намијењених за потребе слободних зона и складишта, осим царинских;
2. испорука добара, под условом да су:
 - а) пријављена УИО, да је претходно одобрење за такву испоруку издато у складу са царинским прописима и да су привремено ускладиштена;
 - б) испоручена у бесцаринске зоне или бесцаринска складишта;
 - ц) испоручена унутар слободне зоне и слободних складишта;
 - д) испоручена за царинска складишта.
3. свако пружање услуга које су повезане с прометом добара из тачке 2. овог члана.

Мјеста из тачке 2. подтач. а) до д) дефинисана су царинским прописима.

Свако ослобађање од ПДВ-а по одредбама овог члана признаје се само под условом да одређена добра нису пуштена у слободан промет и да је износ ПДВ-а који доспијева пуштањем робе у слободни промет једнак износу који би био обрачунат и наплаћен да су таква добра опорезива њиховим увозом у Босну и Херцеговину и унутар територије Босне и Херцеговине.

ПДВ се не плаћа на промет добара који је извршен у бесцаринским продавницама на међународним аеродромима или међународним лукама које су регистроване за међународни промет, под условом да та добра из Босне и Херцеговине износе путници, у прописаним количинама, у другу земљу.

Појам "путник", како је наведен у ставу 4. овог члана, значи свако лице које посједује карту на којој је назначен одредишни аеродром или одредишна лука у другој земљи.

УИО ближе прописује услове за примјену става 4. овог члана, укључујући и ПДВ на извоз на мало.

Члан 31.

Услови за примјену ослобађања

УИО прописује услове за примјену ослобађања прописаних чл. 24. - 30. овог закона.

Х - ОДБИТАК УЛАЗНОГ ПОРЕЗА

Члан 32.

Опште

Улазни порез је, у вези с пореским обвезником, износ ПДВ-а који му је обрачунат на промет добара или услуга и ПДВ који плати или треба да плати приликом увоза добара, гдје се (у оба случаја) ради о добрима или услугама које користи или треба да користи у сврху пословања које врши.

Обвезник има право да одбије ПДВ који је обавезан да плати или га је платио приликом куповине добара или услуга од другог обвезника или приликом увоза добара, под условом да та добра, односно услуге користи за промет добара и услуга који подлијеже плаћању ПДВ-а.

Обвезник може да оствари право на одбитак улазног пореза за промет добара и услуга који изврши у иностранству, под условом да би право на одбитак улазног пореза постојало да је такав промет извршен у Босни и Херцеговини.

Обвезник не може остварити право на одбитак улазног пореза на:

1. промет добара и услуга које су ослобођене од плаћања ПДВ, осим ако овим законом није другачије прописано;
2. промет добара и услуга извршених у иностранству, ако за тај промет не би имао право на одбитак улазног пореза да је извршен у Босни и Херцеговини;
3. промет добара и услуга купљених од лица са пребивалиштем у Босни и Херцеговини, а који није регистрован у складу с овим законом.

Обвезник има право на одбитак улазног пореза на промет добара и услуга које су ослобођене плаћања ПДВ-а према:

1. члану 26. тачка 7. овог закона и
2. члановима 27. и 28. овог закона.
3. члану 29. став 2. овог закона.

Обвезник не може остварити право на одбитак улазног пореза на:

1. набавку, производњу и увоз путничких аутомобила, аутобуса, мотоцикла, пловних објеката и ваздухоплова и резервних дијелова за таква превозна средства, горива и потрошног материјала за потребе превоза, као и изнајмљивање, одржавање, поправке и друге услуге које су повезане с коришћењем тих превозних средстава, осим ако превозна средства и друга добра користи искључиво за обављање своје пословне дјелатности;
2. издатке за пословне забаве и смјештај;
3. издатке који се односе на стицање непокретне имовине коју обвезник или његово особље користи као објекат за становање, боравак дјецe или као објекат за рекреацију и активности у слободно вријеме, као и добра и услуге повезане са њима или њиховом употребом;
4. издатке обвезника и запослених лица за репрезентацију;
5. исплате запосленим у натури.

Право на одбитак улазног пореза обвезник може да оствари само ако посједује:

1. фактуру издату од стране другог обвезника на којој је исказан ПДВ у складу с чланом 55. овог закона;

2. документ који се односи на увоз добара, а којим се потврђује да је прималац или увозник приликом увоза платио ПДВ који је на овај начин исказан;

3. ако не располаже основним средствима у складу с чланом 36. став 2. и ако пријава за ПДВ садржи све податке из члана 39. став 4. овог закона.

Обвезник може да одбије улазни порез од излазног ПДВ-а, ако га има, у пореском периоду у којем је ПДВ обрачунат у складу с чл. 17. и 38. овог закона.

Ако обвезник за купљена добра добије фактуру у којој је ПДВ исказан од стране лица које, у складу са законом, не може издати такву фактуру, он не може да оствари право на одбитак ПДВ-а који је исказан као улазни порез, без обзира што је тај порез платио у доброј намјери.

Ако обвезник прими фактуру на којој је исказан износ ПДВ-а у вишем износу од износа који је требало да буде обрачунат и наплаћен у складу с овим законом, обвезник не може више обрачунати износ одбити као улазни порез, чак и ако је ПДВ плаћен.

Члан 33.

Обрачунавање дијела улазног пореза који се може одбити - дјелимично ослобађање

Ако обвезник користи испоручена или увезена добра за потребе своје пословне дјелатности или прима услуге да би извршио промет добара и услуга с правом или без права на одбитак улазног пореза, може да користи право на одбитак сразмјерног дијела тог улазног пореза.

Сразмјерни дио улазног пореза одговара оном дијелу промета добара и услуга с правом на одбитак улазног пореза у укупном промету у који није укључен ПДВ.

Сразмјерни порески одбитак утврђује се примјеном процента сразмјерног одбитка на износ улазног пореза умањеног за износ којег обвезник нема право да одбије.

У дио ПДВ-а који се може одбити не улази:

1. износ за промет који се односи на опрему коју обвезници користе у обављању својих пословних дјелатности;
2. износ за пружање финансијских услуга, ако се врше као повремене трансакције и
3. износ за промет непокретне имовине, ако се промет врши као повремене трансакције.

Износ ПДВ-а који се може одбити утврђује се годишње као проценат и заокружује се на цијели број.

Износ који се може одбити за текућу годину одређује се на основу података достављених у претходној години, а ако нема података о промету из претходне године или ако се ради о занемаривом (минималном) износу, износ који се може одбити одређује УИО на основу изјаве обвезника.

Изузетно од одредбе става 2. овог члана, обвезник може, посебно за сваку дјелатност коју обавља, одредити дио који се може одбити, под условом да одвојено води књиге за сваку дјелатност и да добије одобрење од УИО.

УИО може од обвезника захтијевати да одвојено води књиге за сваку поједину област привредних дјелатности које обавља.

Члан 34.

Зграде са двоструком намјеном

ПДВ који се односи на изградњу зграде, укључујући и њено проширење, а која, уз просторије за обављање привредних дјелатности обвезника, обухвата и друге просторије, може се одбити у сразмјери трошкова за изградњу просторија фирме у односу на укупне трошкове изградње.

Пословним просторијама не сматрају се:

1. просторије које се користе за боравак власника или његових запосленика, без обзира да ли се те просторије користе и као пословне просторије;
2. просторије које се изнајмљују, осим у случају када је обвезник добровољно регистрован за изнајмљивање у смислу члана 61. овог закона.

ПДВ се може у потпуности одбити, под условом да је добављач добара, односно давалац услуга у фактури јасно извршио подјелу трошкова који се односе на пословне просторије и друге просторије.

ПДВ на било какву поправку, реновирање, измјену и одржавање зграда из става 1. овог члана, а који се не може директно приписати пословним просторијама, може се одбити у сразмјери површине пословних просторија у односу на укупну површину зграде.

ПДВ на било какву изградњу, поправку или одржавање непокретне имовине, осим зграда, може се одбити сагласно општим одредбама закона.

Члан 35.

Други случајеви двоструке намјене

УИО може прописати начин обрачунавања и одбијања дијела улазног пореза који се може одбити за оне врсте добара које често служе двострукој намјени.

Члан 36.

Исправка одбитка улазног пореза

Обвезник који изврши одбитак улазног пореза у складу с одредбама овог закона дужан је да исти исправи ако:

1. накнадно утврди да је одбитак улазног пореза обрачунат у већем или мањем износу од износа на који је обвезник имао право;
 2. је након обрачунавања пореза дошло до отказивања куповине или смањења цијена.
- Обвезник који је остварио право на одбитак улазног пореза при набавци опреме и објеката за вршење своје пословне дјелатности, дужан је да изврши исправку одбитка улазног пореза ако престане да испуњава услове за остваривање овог права, и то у року од пет година од календарске године у којој је почела употреба опреме, а у случају непокретне имовине, десет година од момента почетка употребе објеката.

Моменат почетка употребе опреме и објеката из става 2. овог члана сматра се пореским периодом у којем је извршен одбитак улазног пореза.

Опремом из става 2. овог члана сматрају се стална средства која подлијежу амортизацији, чија набавна цијена прелази износ од 10.000,00 КМ, а која се, према прописима о рачуноводству, класификују као стална материјална актива обвезника.

Исправка одбитка улазног пореза не врши се ако је износ исправке дијела ПДВ-а који се може одбити мањи од пет процената (најнижи ниво).

УИО може ближе регулисати примјену одредаба овог члана у погледу исправке одбитака улазног пореза.

Члан 37.

Одбитак улазног пореза приликом почетка обављања опорезивих дјелатности

Добра на залихама

Свако лице, које се региструје као ПДВ обвезник, има право на пропорционални одбитак улазног пореза на добра која има на залихама на дан прије него што се први пут региструје као ПДВ обвезник.

Пропорционални одбитак улазног пореза одређује УИО на основу рачуноводствених података које обвезник достави и података о залихама робе других пореских обвезника који обављају сличну дјелатност.

Обвезник из става 1. овог члана може одбити улазни порез сразмјерно промету добара и услуга које изврши, али нема право на поврат ПДВ-а по том основу.

XI - ПЕРИОД ОПОРЕЗИВАЊА, ОБРАЧУНАВАЊА И ПЛАЋАЊА ПДВ-А

Члан 38.

Период обрачунавања ПДВ-а

Порески период за који се обрачунава ПДВ је један календарски мјесец.

Обвезник је дужан да обрачуна ПДВ за одговарајући порески период на основу укупног промета добара или услуга исказаних у фактурама у том пореском периоду.

Члан 39.

Подношење пријаве за плаћање ПДВ и плаћање пореза

Обвезници су дужни да своју ПДВ обавезу обрачунату за одређени порески период наведу у мјесечној ПДВ пријави.

Пријаву из става 1. овог члана обвезник подноси до 10-ог у мјесецу по истеку пореског периода.

Обвезник подноси пријаву за ПДВ без обзира да ли је обавезан да плати ПДВ у периоду за који је пријава поднесена.

Пријава за ПДВ садржи све неопходне податке за обрачунавање пореске обавезе обвезника.

Лица из Главе III овог закона, која подлијежу обавези плаћања ПДВ-а, такође плаћају ПДВ у роковима из става 2. овог члана.

Код увоза добара, ПДВ који доспијева на њих обрачунава се, наплаћује и плаћа у складу с прописима закона које се односе на наплату царинских и других дажбина које доспијевају приликом увоза.

Облик и садржај пријаве за ПДВ прописује УИО према прописима донијетим према овом закону.

XII - ПОСЕБНА ШЕМА ЗА НАПЛАТУ ПДВ-А НА ПРОМЕТ ПОВЕЗАН СА ГРАЂЕВИНСКИМ РАДОВИМА

Члан 40.

Опсег Посебне шеме

Обавеза плаћања ПДВ-а код промета добара и услуга које су у вези са изградњом непокретне имовине пребацује се на лице којем је извршен промет у вези са изградњом те имовине (у даљем тексту: Посебна шема).

Посебна шема односи се на грађевинске радове на изградњи нових зграда, као и радове на реновирању, проширивању и одржавању постојећих зграда, а чија укупна вриједност прелази износ од 25.000,00 КМ.

Члан 41.

Функционисање Посебне шеме

Извођач радова који је ангажовао кооперанта за промет добрима и услугама, које утичу на извођење грађевинских радова које врши извођач, обвезник је плаћања ПДВ-а који му обрачуна кооперант.

Плаћање ПДВ-а који кооперант обрачуна извођачу, извођач радова врши са позивањем на ПДВ идентификациони број кооперанта.

Доказ да је извршио плаћање извођач радова доставља кооперанту.

Члан 42.

Права и обавезе према Посебној шеми

Кооперант и извођач радова су солидарно и појединачно одговорни за плаћање ПДВ-а, док се не прими доказ да је фактурисани ПДВ плаћен.

Кооперант обрачунава, плаћа и подноси пријаву за ПДВ према Посебној шеми у складу с одредбама овог закона, на исти начин као и за било коју другу привредну дјелатност.

Плаћање ПДВ-а од стране извођача радова, који обрачунава кооперант, третира се као улазни порез, а доказ о плаћању истог је основ за одбитак улазног пореза за добављача робе, односно даваоца услуга.

Члан 43.

Продужетак примјене Посебне шеме

УИО може прописима продужити примјену Посебне шеме, тако да правдање и плаћање ПДВ-а у име испоручиоца добара, односно даваоца услуга постане обавеза регистрованог ПДВ обвезника који прима грађевинске радове.

XIII - ПОСЕБНИ ПОСТУПЦИ ОПОРЕЗИВАЊА

Члан 44.

Мале фирме

Лице чији укупан промет добара или услуга (у даљем тексту: укупан промет) у претходној години не прелази или није вјероватно да ће прећи износ одређен чланом 57. став 1. овог закона, није обвезник у смислу одредаба овог закона.

Одредба става 1. овог члана не односи се на обвезника који је претходно регистрован, односно чији је укупан промет био већи од износа одређеног у члану 57. став 1. овог закона.

Лице које као представник домаћинства обавља пољопривредну или шумарску дјелатност, за коју се порез на доходак плаћа у складу с катастарским приходом од пољопривредног и шумског земљишта (у даљем тексту: пољопривредник), није обвезник у смислу одредаба овог закона ако је укупан катастарски приход свих чланова домаћинства нижи од 15.000 КМ.

Појам "домаћинство" значи заједница живљења, привређивања и трошења заједнички остварених прихода.

Лица из ст. 1. до 3. овог члана немају право исказивања ПДВ-а у фактурама или одбитка улазног пореза и нису дужна да воде књиге на начин прописан овим законом.

Лица из ст. 1. до 3. овог члана могу, у било ком моменту, поднијети захтјев УИО за плаћање ПДВ-а.

УИО, на основу захтјева од стране лица из става б. овог члана, доноси рјешење о њиховој регистрацији за ПДВ, а обавеза плаћања ПДВ-а за таква лица траје најмање 60 мјесеци.

Члан 45.

Пољопривредници

Сви пољопривредници описани у ставу 3. члана 44. који нису порески обвезници имају право на паушалну накнаду за улазни порез (у даљем тексту: паушална накнада) приликом куповине пољопривредних и шумарских добара и услуга које настају као резултат дјелатности на које се плаћа порез на катастарски доходак од пољопривреде и шумарства, под условима и на начин утврђен овим чланом и под условом да су претходно добили одобрење од УИО.

Паушална накнада плаћа се пољопривреднику који изврши промет који укључује пољопривредна и шумарска добра и услуге лицима која се сматрају обвезницима у смислу овог закона.

Обвезници из става 2. овог члана, којима пољопривредници врше промет добара или услуга, обавезни су да паушалну накнаду додају на износ који плаћају за промет добара или извршене услуге.

Обвезници из става 3. овог члана имају право на одбитак паушалног износа као улазног пореза под условима прописаним овим законом.

Ближе услове за примјену овог члана доноси УИО.

УИО прије истека текуће године утврђује износ годишње накнаде за наредну годину.

Износ накнаде утврђује се тако да се обвезницима према овом члану компензује ПДВ који су им за промет добара и услуга обрачунали пољопривредници.

Члан 46.

Услуге које пружају путничке агенције и туроператори

Путничким агенцијама и туроператорима (у даљем тексту: путничке агенције), у смислу овог закона, сматрају се обвезници који пружају туристичке услуге и који, у вези с тим услугама, поступају у своје име, при чему за организацију путовања користе

добра и услуге других обвезника које путници непосредно користе (у даљем тексту: путничке погодности) и плаћају ПДВ у складу с овим чланом.

Све услуге које путничка агенција изврши за организацију путничких погодности сматрају се, у смислу овог закона, јединственом услугом.

Мјесто вршења јединствене туристичке услуге утврђује се у складу с чланом 15. ст. 1. и 2. овог закона.

Основица јединствене услуге коју врши туристичка агенција је износ који представља разлику између укупне накнаде коју плаћа путник и стварних трошкова које путничка агенција плаћа за примљена добра и извршене услуге од стране других обвезника, без ПДВ-а.

Ако се лица која врше промет добара и услуга туристичкој агенцији налазе изван Босне и Херцеговине, ПДВ се не плаћа сагласно члану 28. став 1. тачка б. овог закона.

Ако се промет добара и услуга дјелимично врши у Босни и Херцеговини, а дјелимично изван Босне и Херцеговине, ПДВ се плаћа само на онај дио промета који се врши у Босни и Херцеговини.

Путничка агенција нема право на одбитак улазног пореза који је обрачунат од стране обвезника који су извршили промет добара и услуга за непосредну корист путника.

Члан 47.

Коришћена роба, умјетничка дјела, колекционарски предмети и антиквитети

Сваки обвезник који, у оквиру обављања својих дјелатности, ради или у своје име или име другог лица према уговору, на основу којег се провизија плаћа за куповине и продаје, а који купи или добије коришћену робу, умјетничка дјела, колекционарске предмете и антиквитете, с намјером да их препрода (у даљем тексту: препродавац), може се определијелити да ПДВ обрачуна на трансакције које се односе на поједине ставке, у складу с овим чланом и чл. 48. и 49.

Појам "коришћена роба" значи сваки покретни предмет који је погодан за даљу употребу у постојећем стању или након поправке, осим умјетничких дјела, колекционарских предмета, антиквитета, племенитих метала и драгог камења.

Сљедеће се сматра племенитим металима: сребро (укључујући сребро комбиновано са златом или платином), злато (укључујући злато комбиновано с платином), платина и сви предмети израђени од тих метала, под условом да накнада за промет ових метала не прелази тржишну вриједност.

Драгим камењем сматрају се: дијаманти, рубини, сафири и смарагди, без обзира да ли су у обрађеном или необрађеном стању, под условом да нису уграђени или повезани у ниске.

"Умјетничка дјела", колекционарски предмети и 'антиквитети' слиједе дефиниције појмова наведене у Анексу 1. овог закона.

Ако препродавци истовремено обрачунавају, наплаћују и плаћају ПДВ према општим условима, обавезни су да у својим књигама посебно књиже набавку.

Препродавци могу да обрачунају и наплате ПДВ према посебним условима, ако су купили или добили добра из става 1. овог члана:

1. од лица која нису обвезници;

2. од других обвезника који, у складу с овим законом, нису имали право на одбитак улазног пореза за промет таквим добрима, а који су ослобођени према чл. 24. и 25. овог закона;

3. од обвезника из члана 44. ст. 1. и 2. овог закона, ако је у питању пословна имовина;

4. од других препродаваца, у мјери у којој промет подлијеже плаћању ПДВ-а према посебним условима према овом члану.

Ако су испуњени услови прецизирани у члану 27. овог закона, промет добара према овом члану такође је ослобођен од ПДВ-а.

Препродавци који обрачунавају ПДВ у складу с овим чланом и чл. 48. и 49. овог закона не могу на испостављеним фактурама исказати ПДВ или навести било који податак на основу којег се може ПДВ обрачунати.

УИО издаје ближе прописе којима се прописује примјена посебних услова, укључујући захтјеве за фактурисањем и вођењем књиговодства итд.

Члан 48.

Основица за промет коришћене робе, умјетничких дјела, колекционарских предмета и антиквитета

Основица за промет добара из члана 47. овог закона је разлика између продајне и набавне цијене добра, уз одбитак ПДВ који је садржан у тој разлици.

Набавна цијена за препродавца је укупно плаћени износ у готовини, добрима или услугама, у који улазе сви порези, провизије, трошкови и дажбине које препродавац плати, лицу од којег је набавио та добра.

Продајна цијена за препродавца је укупни износ који је препродавац примио или треба да прими од купца или трећег лица, а у који улазе и субвенције које су директно повезане с таквим прометом, порези, провизије, трошкови паковања, превоза и осигурања које препродавац обрачунава купцу, укључујући и ПДВ.

Ако је набавна цијена већа од продајне цијене, опорезиви износ је нула.

Препродавац који се одлучи за вршење обрачуна излазног пореза према општим условима прописаним овим законом има право на одбитак улазног пореза у складу с општим одредбама у моменту када је обрачуната обавеза ПДВ-а постала наплатива.

Члан 49.

Други случајеви промета умјетничких дјела, колекционарских предмета и антиквитета

Препродавац може такође одабрати да обрачунавање ПДВ-а врши на разлику између продајне и набавне цијене за промет сљедећих добара:

1. умјетничких дјела, колекционарских предмета и антиквитета које он сам увози;

2. умјетничких дјела која добије директно од умјетника или његовог правног наследника;

3. умјетничких дјела која добије по нижој стопи од обвезника који није препродавац.

Основица за промет добара према овом члану је разлика између продајне цијене препродавца за таква добра и набавне цијене препродавца за та добра, умањена за ПДВ на ту разлику.

Набавна цијена за увозе је износ који је једнак основици за увоз добара, увећан за ПДВ који је обрачунат и наплаћен или плаћен на такав увоз.

Набавна цијена према ставу 1. тач. 2. и 3. овог члана је укупно плаћени износ, у који су урачунати сви порези, провизије, трошкови и дажбине које је препродавац платио лицу од којег је та добра добио.

Продајна цијена препродавца је укупно плаћени износ који препродавац прими или треба да прими од купца или трећег лица, у који су укључене субвенције које су директно повезане с прометом, порези и све друге дажбине и зависни трошкови набавке, провизије, трошкови паковања, испоруке и осигурања које препродавац обрачунава купцу, у који је укључен ПДВ.

Ако је набавна цијена већа од продајне цијене за иста добра, за основицу се сматра да је нула.

Препродавац који врши промет добара према овом члану не може одбити улазни порез на добра која је добио или увезао на овај начин.

Одредбе члана 48. ст. 2. и 3. овог закона примјењују се и на промет добара у смислу овог члана.

У случајевима када није могуће обрачунати ПДВ на сваки испоручени артикал, јер су куповина и продаја извршене у цијелости, обвезник може одредити маржу за опорезивање према посебним условима за одређени порески период, као разлику између укупног промета у том периоду и укупне набавке добара наведених у члану 47. став 2. овог закона.

УИО може издати детаљније прописе у вези с примјеном овог члана.

Члан 50.

Промет добара на јавној аукцији

Обвезник који, приликом унапређивања своје дјелатности, ради или у своје име или у име другог лица по уговору на основу којег се плаћа провизија за куповину или продају коришћене робе, умјетничких дјела, колекционарских предмета и антиквитета на јавној аукцији (у даљем тексту: аукционар), с намјером да их прода најбољем понуђачу, може обрачунавати и наплаћивати ПДВ сагласно овом члану и члану 51. Закона.

Ако аукционар истовремено обрачунава и наплаћује ПДВ према општим и посебним условима, обавезан је да у својим књигама наведе одвојене податке о промету и да обрачуна и наплати ПДВ за сваки посебно.

Аукционар може обрачунати и наплатити ПДВ у складу са ставом 1. овог члана ако ради у име налогодавца који је:

1. лице које није опорезиво лице;
2. други обвезник који према овом закону нема право на одбитак улазног ПДВ-а за та добра;
3. обвезник према ст. 1. и 2. члана 44. овог закона, ако се ради о његовим сталним средствима;
4. препродавац према члану 47. овог закона.

Дефиниције из ст. 2. и 3. члана 47. примјењују се и на случајеве наведене у овом члану.

Члан 51.

Основица за промет добара на јавној аукцији

Основица за промет добара из члана 50. овог закона је разлика између цијене која је постигнута на јавној аукцији и износа који је аукционар платио налогодавцу за извршени промет добара, у који је укључен ПДВ који је аукционар платио на провизију.

Износ који аукционар треба да плати налогодавцу једнак је разлици између цијене постигнуте на јавној аукцији и износа провизије коју аукционар прими или треба да прими од налогодавца, према уговору којим се провизија плаћа при продаји.

Цијена која је постигнута на аукцији је укупни износ у који су укључени порез и директни трошкови, као што су: провизија, трошкови паковања, превоза и осигурања, а које купац плаћа аукционару за робу.

Аукционар је обавезан купцу и налогодавцу испоставити фактуру за сваки промет добара на јавној аукцији.

У фактури која се испоставља купцу мора се навести цијена добара постигнута на аукцији, порези и друге дажбине, те директни трошкови (провизија, трошкови паковања, превоза и осигурања) које аукционар обрачунава купцу добара.

ПДВ се не може посебно исказивати на фактури.

У фактури коју аукционар испоставља налогодавцу мора одвојено да буде наведена цијена постигнута на аукцији и износ провизије коју аукционар треба да прими или је примио од налогодавца.

Ако је аукционар фактуру наведену у ставу 7. овог члана испоставио налогодавцу који је обвезник, таква фактура задовољава услове за издавање фактуре предвиђене у члану 55. овог закона.

Сматра се да је налогодавац извршио промет добара када аукционар та добра прода на јавној аукцији.

XIV - ПОВРАТ ПДВ-А

Члан 52.

Поврат улазног пореза

Ако је износ улазног пореза у пореском периоду већи од износа излазне пореске обавезе за исти период, обвезник има право на поврат разлике.

Ако обвезник одлучи да му се не изврши поврат разлике из става 1. овог члана, та разлика се признаје као порески кредит.

Сваки порески кредит који се не искористи након периода од шест мјесеци враћа се.

Сваки доспјели поврат из става 1. овог члана, на захтјев обвезника, врши се најкасније у року од 60 дана по истеку рока за предају пријаве за ПДВ.

Поврат улазног пореза због исправке грешке у плаћању врши се у року из става 3. овог члана, након што обвезник обавијести УИО о насталој грешци или након што је УИО утврди на било који други начин.

Обвезник чија је основна дјелатност извоз добара и који у узастопним пријавама за ПДВ исказује износ улазног пореза, који је већи од износа његове излазне пореске обавезе, има право на поврат у року од 30 дана од подношења пријаве за ПДВ.

Обвезник који не прими разлику у ПДВ-у у року из ст. 3. и 4. овог члана има право на камату по стопи прописаној законом којим се регулише стопа затезне камате, почевши од првог дана након истека рока од 30 дана од дана подношења пријаве за ПДВ.

Ако је обвезнику доспио рок за плаћање других пореза, обвезник прима поврат разлике умањен за износ пореског дуга.

Прописе којима се обухваћају детаљни услови и начин поврата улазног пореза доноси УИО.

Члан 53.

Поврат ПДВ-а обвезницима који немају успостављено пословање у Босни и Херцеговини

Сваки обвезник који нема успостављено пословање у Босни и Херцеговини има право на поврат улазног пореза који му је обрачунат на промет добара и услуга извршених од стране обвезника из Босне и Херцеговине или који је обрачунат на увезену робу у Босну и Херцеговину, под условима и на начин прописан овим законом.

Обвезник из става 1. овог члана има право на поврат улазног пореза уколико:

1. добра купи или увезе, односно прими услуге у сврху обављања дјелатности коју страни обвезник обавља у иностранству, под условом да би страни обвезник имао право на одбитак улазног пореза на ту дјелатност да је обавља у Босни и Херцеговини;
2. у току периода у којем се признаје право на поврат улазног пореза, не врши промет добара и услуга који би се сматрао прометом извршеним у Босни и Херцеговини, осим:
 - а) услуга у вези са увозом добара повезаним с чланом 21. став 2. тачка 2. овог закона;
 - б) услуга у вези са увозом у складу с чланом 26. и извозом у складу с чланом 27. овог закона;
 - ц) услуга на које је ПДВ плаћен од стране лица за кога су те услуге извршене.
3. Обвезници имају право на поврат улазног пореза у одређеном периоду на основу захтјева који поднесу УИО.

Прописе којима ће се ближе регулисати услови и начин поврата улазног пореза доноси УИО.

Члан 54.

Поврат ПДВ-а везаног за извоз од стране путника

Физичка лица која немају стално мјесто пребивалишта у Босни и Херцеговини имају право на поврат ПДВ-а на робу коју купе у Босни и Херцеговини и изнесу је изван Босне и Херцеговине, осим на:минерална уља, алкохол и алкохолна пића и прерађевине од дувана.

Прописе којима ће се ближе регулисати услови и начин поврата ПДВ-а доноси УИО.

XV - ИСПОСТАВЉАЊЕ ФАКТУРЕ, КЊИГОВОДСТВО И ЧУВАЊЕ ДОКУМЕНАТА

Члан 55.

Пореске фактуре

Обвезник је дужан да клијенту изда фактуру или други документ који служи као фактура (у даљем тексту: фактура) за сваки промет добара и услуга, изузев за онај промет који је ослобођен у сврхе ПДВ-а у смислу чл. 24. и 25. овог закона.

Обавеза издавања фактуре из става 1. овог члана постоји и ако је настала обавеза плаћања за дио промета, односно прије него што је извршен цијели промет.

Лице које прима фактуру или издаје извод о плаћању мора обезбиједити да је добављач робе, односно давалац услуга обвезник.

Обавеза испостављања пореске фактуре сматра се испуњеном када купац или клијент испостави потврду о плаћању, који садржи исте податке као што су они на фактури опскрбљивача.

УИО издаје ближе прописе о условима за порезно фактурисање, укључујући и допуштање да се благајнички рачуни испостављају само у малопродаји, осим ако купац не тражи фактуру, утврђујући ограничења за коришћење платних извода клијента.

Књижно обавјештење издаје се у сљедећим случајевима када:

1. се роба враћа након испостављања фактуре;
2. добављач добара, односно давалац услуга након испостављања фактуре одобри снижење цијене или попуст; и
3. добављач добара, односно давалац услуга прими додатну уплату за испоручена добра, односно извршене услуге након испостављања фактуре.

Лица која нису регистрована као обвезници, као и регистровани обвезници који врше промет добара и услуга који је ослобођен од ПДВ-а, не могу на фактури исказати износ ПДВ-а или на било који други начин назначити да је у фактури садржан износ ПДВ-а.

Обвезник према ставу 7. овог члана, који прими потврду о плаћању на којој је назначено да износ укључује ПДВ, обавјештава лице које је испоставило потврду о плаћању о овим околностима и враћа примљени износ ПДВ-а.

Обвезник који, супротно ст. 7. и 8. овог члана, прикаже износ ПДВ-а на фактури или на било који други начин назначи да је у износу фактуре укључен ПДВ, назначени износ ПДВ-а плаћа УИО.

Исто тако, ПДВ се плаћа УИО ако обвезник искаже превисок износ ПДВ-а на фактури или на фактури која се односи на промет на који се ПДВ не треба плаћати у износу исказаног ПДВ-а или ако на други начин назначи да фактурисани износ укључује ПДВ. Плаћање УИО погрешно фактурисаног или добијеног износа може се избјећи ако се грешка исправи у корист купца.

У калкулацији цијена јасно се наводи да у цијену није укључен ПДВ.

Члан 56.

Књиговодство

Сваки обвезник обавезан је да води књиге с довољно података који ће омогућити уредну примјену ПДВ-а, укључујући и обрачунавање обавезе ПДВ-а за сваки период ПДВ-а и инспекцију од стране УИО.

Наведене књиге воде се у складу с прописима о рачуноводству.

Добављач добара, односно давалац услуга дужан је да чува копије свих фактура, књижних обавјештења и извода о плаћању.

УИО може донијети ближе прописе о рачуноводству и књиговодству, укључујући и утврђивање захтјева и услова за претварање рачуноводства и књиговодства које се води у иностраној валути у државну валуту у сврху утврђивања пореске обавезе и других података који се обавезно воде.

XVI - РЕГИСТРАЦИЈА ОБВЕЗНИКА

Члан 57.

Регистрација за ПДВ

Свако лице чији опорезиви промет добрима или услугама и промет добрима ослобођеним уз кредит у претходној години прелази или је вјероватно да ће прећи праг од 50.000 КМ дужно је да се региструје према овом закону као порески обвезник. Када се одређује да ли је или није пређен праг од 100.000 КМ, узима се у обзир и промет повезаних фирми и осталих субјеката који су кроз посједовање дионица, или на било који други начин, под заједничком непосредном или посредном контролом.

Ближе прописе за регистрацију обвезника, укључујући и регистрације дозвољене према члану 44. став 6. Закона, доноси УИО.

Регистровани обвезници или лица која располажу добрима у погледу којих се према овом закону сматра да с њима располажу обвезници заводе се у јединствени регистар (у даљем тексту: порески регистар) који води УИО, а који служи у сврху спровођења овог закона. Ближе прописе о завођењу у јединствени регистар обвезника, као и о уношењу и исправљању података у том регистру доноси УИО.

Обвезник је дужан да обавијести УИО о измјенама података који утичу на обрачунавање и плаћање ПДВ-а, а који су везани за почетак, мијењање или престанак дјелатности, осим ако није другачије прописано овим законом.

УИО издаје рјешење о регистрацији обавезе плаћања ПДВ-а у порески регистар за свако лице из става 1. овог члана.

Увјерење о регистрацији јасно се излаже на истакнутом мјесту у пословним просторијама.

Обвезници подносе захтјев за регистрацију најкасније осам дана прије започињања опорезивог пословања.

Сва лица која први пут постају или могу да постану обвезници дужна су да УИО поднесу захтјев за регистрацију најкасније до 20-ог у календарском мјесецу по истеку мјесеца у којем су остварила или је вјероватно да ће остварити промет добара или услуга у износу који је већи од износа прописаног у ставу 1. овог члана.

Та лица постају регистровани обвезници даном који утврди УИО у рјешењу о регистрацији које се издаје у року од 15 дана од дана пријема захтјева.

Изузетно од одредби става 1. овог члана, УИО по службеној дужности одређује ПДВ обавезу пољопривредника чији катастарски приход прелази износ предвиђен ставом 3. члана 44. овог закона.

Сва лица која располажу добрима, која се према овом закону третирају као да су испоручена од стране обвезника који обављају своју пословну дјелатност, обавезна су да УИО поднесу захтјев за регистрацију у року од 15 дана од дана када стекну право на располагање таквим добрима.

Облик и садржај захтјева за регистрацију прописује УИО.

Члан 58.

Регистрација засебних пословних субјеката

Када обвезник има више од једног пословног субјекта у Босни и Херцеговини, подноси захтјев за регистрацију као да се ради о једном пословном субјекту.

На захтјев обвезника према претходном ставу, УИО може посебно регистровати сваки пословни субјекат, под условом да се књиговодство води одвојено за сваки од њих.

Члан 59.

Заједничка регистрација

Када више обвезника заједнички обавља дјелатности које су опорезиве према овом закону, УИО може, на захтјев тих обвезника, одобрити заједничку регистрацију.

Заједничка регистрација може се одобрити и у случају када два или више обвезника обављају дјелатности које су и опорезиве и ослобођене према овом закону.

Услов за заједничку регистрацију је да један обвезник, правно лице или матична фирма, директно или индиректно, кроз посједовање свих дионица, у потпуности посједује подружну фирму или фирме другог обвезника које су укључене у заједничку регистрацију.

Члан 60.

Регистрација пореских пуномоћника

Обвезник који нема сједиште у Босни и Херцеговини, а који врши промет добара и услуга у Босни и Херцеговини, региструје се код пореског пуномоћника који има сједиште у Босни и Херцеговини.

Обвезник и пуномоћник су солидарно и појединачно одговорни за порез који се обрачунава у складу с овим законом.

Права и обавезе које имају обвезници у Босни и Херцеговини, у складу с овим законом, односе се и на пуномоћника.

Члан 61.

Добровољна регистрација

УИО може дати одобрење за добровољну регистрацију лицима која врше изнајмљивање, пољопривредну обраду посједа или било којег његовог дијела.

Добровољна регистрација може се одобрити лицу које изнајмљује просторије, осим ако се те просторије издају за становање.

Добровољна регистрација не укључује већ установљене закупе осим ако то закупац не прихвати.

УИО може условно дати рјешење за добровољну регистрацију лицу које купује и изграђује објекте и врши унапређења земљишта у сврху продаје обвезнику.

Добровољна регистрација из става 1. овог члана даје се на период од најмање двије календарске године.

У случају да се добровољна регистрација одобри прије него што се заврши изградња објеката који се издају у закуп, вријеме регистрације почиње тећи од почетка првог закупа.

УИО може ближе прописати поступак добровољне регистрације према овом члану.

Члан 62.

Престанак регистрације

УИО, на захтјев обвезника или по службеној дужности, може донијети рјешење о брисању обвезника из јединственог регистра када обвезник у претходној календарској години није остварио укупан промет већи од износа утврђеног одредбама ст. 1. до 3. члана 44. и става 1. члана 57. овог закона.

Ако обвезник престане да обавља пословне дјелатности, УИО по службеној дужности доноси рјешење о престанку регистрације за ПДВ.

Прије доношења рјешења о престанку регистрације, обвезник је дужан да обрачуна и плати ПДВ на све набавке које је извршио до дана обавјештавања УИО о престанку обављања дјелатности и изврши попис свих добара на залихама.

Обвезник је дужан да обрачуна ПДВ на добра која су пописана на залихама, као да се ради о куповини добара за његове властите потребе.

УИО доноси рјешење о престанку регистрације након измиривања пореских обавеза из ст. 3. и 4. овог члана.

XVII - НАДЗОР ОБРАЧУНАВАЊА, ПЛАЋАЊА И НАПЛАТЕ ПДВ-А

Члан 63.

Надзор обрачунавања, плаћања и наплате ПДВ-а

Надзор обрачунавања, плаћања и наплате ПДВ-а врши УИО, у складу с посебним законом.

Код увоза робе, обрачунавање, наплаћивање и плаћање ПДВ-а надзире УИО у складу са царинским прописима као да ПДВ представља увозну царинску дажбину.

XVIII - ПРЕВЕНТИВНЕ МЈЕРЕ ПРОТИВ ОБВЕЗНИКА КОЈИ ВРШЕ ФИКТИВНИ ПРОМЕТ

Члан 64.

Тумачење

"Фиктивни промет" значи обављање пословних дјелатности с циљем да се преваром избјегне плаћање ПДВ-а.

Члан 65.

Промет и пословање засновани на уговорима који су супротни јавном реду и интересу

Изузетно од одредаба прописаних у Глави X овог закона, УИО одбија захтјеве за поврат ПДВ-а, ако до промета на којем је заснован захтјев није дошло због тога што се уговорни основ између добављача и примаоца основано сматра неважећим.

УИО одбија захтјеве из става 1. овог члана, без обзира на добре намјере лица које врши потраживање, а у вези с неважењем уговорне основе.

Члан 66.

Солидарна одговорност

УИО одбија захтјеве за поврат ПДВ-а у случају када је подносилац захтјева знао или могао да зна да је испоручилац добара, односно давалац услуга неправилно извршио обрачун свог ПДВ-а.

За подносиоца захтјева сматра се да је знао или имао разлога да зна да је промет извршен под условима који указују на то да су пословне дјелатности испоручиоца добара односно даваоца услуга непрофитабилне ако су сви трошкови пословања, укључујући и ПДВ, плаћени.

УИО је овлашћена да наложи за одређене регистроване пореске обвезнике који су у дугу - дужнике, да ПДВ на испоруке регистрованим обвезницима ПДВ-а, плати од стране примаоца испоруке.

Чланови 41. до 43. овог закона у вези с прометом који се односи на грађевинске радове такође се примјењују на примаоце и испоручиоце добара и услуга према посебној шеми за пореске обвезнике - дужнике, прописаној у претходном ставу.

Посебна шема за пореске обвезнике-дужнике може се примијенити на одређеног пореског обвезника - дужника ако је у опасности значајан износ пореских прихода и ако УИО сматра да је коришћење ове посебне шеме неопходно и најприкладније да би се спречило акумулисање дугова.

УИО ће својим прописима одредити додатне услове за примјену ове посебне шеме на пореске обвезнике - дужнике.

Одлука о увођењу посебне шеме за одређеног пореског обвезника-дужника објављује се у "Службеном гласнику БиХ" и у најмање три најчитаније дневне новине и не може се примјењивати на било ког пореског обвезника - примаоца испоруке прије њеног објављивања.

XIX - КАЗНЕНЕ ОДРЕДБЕ

Члан 67.

Прекршаји

Сваки порески обвезник који чињењем или нечињењем направи прекршај подлијеже новчаној казни за прекршај. Порески обвезник који:

1. обрачуна и наплати ПДВ-а на пренос имовине која чини фирму или дио фирме, у супротности са ставом 2. члана 7. овог закона, биће новчано кажњен у износу који одговара износу од 50% од обрачунатог износа;
2. не обрачуна и не плати ПДВ на основицу у складу с чланом 20. овог закона биће новчано кажњен у износу који одговара износу од 50% од необрачунатог или неплаћеног износа, а минимално у износу од 100 КМ;
3. не обрачуна и не плати или погрешно обрачуна и плати ПДВ у складу са ставом 2. члана 38. и ставом 5. члана 39. овог закона биће новчано кажњен у износу који одговара износу од 50% од неплаћеног или погрешно обрачунатог износа, а минимално у износу од 100 КМ;
4. не поднесе пријаву за ПДВ или је не поднесе у прописаном року, у складу са ст. 1. до 4. члана 39. овог закона, биће новчано кажњен у износу од 300 КМ, осим у случајевима када је пријава негативна;

5. погрешно обрачуна износ улазног пореза у складу са Главом X овог закона биће новчано кажњен у износу од 50% од незаконски стечене добити;
6. обрачуна ПДВ, искаже ПДВ на фактурама и одбије улазни порез, супротно члану 44. овог закона, биће новчано кажњен у износу од 100% од обрачунатог износа, а минимално у износу од 100 КМ;
7. обрачуна већу паушалну накнаду од оне која је дозвољена према члану 45. овог закона биће новчано кажњен у износу од 100% од премашене накнаде;
8. не обрачуна и не плати ПДВ у складу с чланом 46. овог закона биће новчано кажњен у износу који одговара износу од 50% од необрачунатог или неплаћеног износа, а минимално у износу од 100 КМ;
9. не обрачуна и не плати ПДВ у складу с чл. 47 - 49. овог закона, као препродавац коришћене робе, умјетничких дјела, колекционарских предмета и антиквитета биће новчано кажњен у износу који одговара износу од 50% од необрачунатог или неплаћеног износа, а минимално у износу од 100 КМ;
10. не обрачуна и не плати ПДВ у складу с чл. 50. и 51. овог закона, као аукционар, биће новчано кажњен у износу који одговара износу од 50% од необрачунатог или неплаћеног износа, а минимално у износу од 100 КМ;
11. не испостави фактуру или не сачува примјерак фактуре, у складу с чланом 55. ст. 1. и 2. овог закона, биће новчано кажњен у износу од 300 КМ;
12. на фактури не искаже ПДВ или друге податке из којих се износ ПДВ може одбити сагласно чл. 47. и 51. и ПДВ не прикаже на фактури или у изводима са цијенама јасно не назначи да ПДВ није укључен у складу с чланом 55. овог закона биће новчано кажњен у износу од 100% исказаног ПДВ-а или износа ПДВ-а који се може одузети, а у износу од 300 КМ у осталим случајевима;
13. не води и не чува књиге у складу с чланом 56. овог закона, подлијеже новчаној казни у распону од 300 КМ до 10.000 КМ;
14. не обавијести УИО о почетку, измјени или престанку обављања своје дјелатности сагласно чл. 57, 60. и 62. овог закона биће новчано кажњен у износу од 100% од обавезе о којој се није обавијестило због пропуста пореског обвезника, а минимално са 1.000КМ. Овлашћено лице које ради за правно лице подлијеже истој новчаној казни као и правно лице како је прописано претходним ставом.
Казне које су прописане ст. 1. и 2. овог члана повећавају се за 50%:
 1. сваки пут када је починилац повратник (раније кажњаван);
 2. у случајевима када је порески обвезник спречавао УИО у откривању прекршаја; и
 3. у случајевима када је порески обвезник починио прекршај примјеном средстава преваре или кроз уплитање трећег лица које није запосленик пореског обвезника и не зависи од њега на било који други начин.

XX - ЖАЛБЕНИ ПОСТУПАК

Члан 68.

Жалбе

Када обвезник од службеника прими рјешење које:

1. утиче на било који износ ПДВ-а који мора платити, директно или индиректно, или
2. представља рјешење којим му се намеће одређена административна казна; или
3. представља рјешење о одузимању било које ствари која му припада а која је задржана, односно којом се продужава рок за сачињавање рјешења о том одузимању; или
4. представља услов за поврат било које ствари која је задржана или одузета,
5. утиче на регистрацију или поништење регистрације било којег лица према овом закону.

од УИО може захтијевати да изврши ревизију тог рјешења.

Захтјев за ревизију рјешења од стране УИО подноси се у року од 60 дана од дана доношења рјешења путем писменог обавјештења поткријепљеног материјалним доказима које одређено лице жели да предочи.

УИО може да продужи рок у оквиру којег се захтјев за ревизију треба извршити према ставу 1. овог члана за онолико дуго колико сматра да је потребно.

УИО у року од 60 дана од пријема захтјева у писаној форми обавјештава обвезника који је захтијевао ревизију према ставу 1. овог члана о својој одлуци у вези с ревизијом рјешења.

Када УИО не обавијести обвезника како се то од ње тражи, сматра се да је потврдила рјешење.

У року од 60 дана од дана када је УИО или послала обавјештење о својој одлуци по захтјеву за ревизију или од када се сматра да је потврдила своје рјешење, обвезник који је захтијевао ревизију може се жалити Основном суду за прекршаје.

Жалба Основном суду за прекршаје сачињава се у писаној форми и прате је материјални докази које обвезник (у даљем тексту: подносилац жалбе) жели да предочи.

УИО, у року од 30 дана од дана када је обавијештена о жалби, одговара у писаној форми. Основни суд за прекршаје води саслушање жалбе у року од 60 дана од дана када је жалба поднесена.

Подносилац жалбе може усмене или писане доказе дати Основном суду за прекршаје током саслушања жалбе, а у случајевима када до тога дође и УИО се даје могућност да предочи усмене и писане доказе.

Основни суд за прекршаје обавјештава учеснике у поступку о својој одлуци, заједно с писаним разлозима за одлуку, у року од 30 дана од дана завршетка саслушања.

Подносилац жалбе или УИО могу се жалити Врховном суду у сврху ревизије одлуке коју је донио Основни суд за прекршаје.

Терет доказивања да је рјешење УИО погрешно лежи на подносиоцу жалбе.

Захтјев за ревизију рјешења од стране УИО који је сачињен у складу са ставом 1. овог члана, жалба поднесена Основном суду за прекршаје према ставу 6. овог члана или

молба Врховном суду за ревизију рјешења према ставу 12. овог члана не обуставља било какву обавезу плаћања било какве дажбине око које се води спор, осим ако УИО, Основни суд за прекршаје или Врховни суд, по молби због потешкоћа у пословању, не наложе да се обавеза плаћања обустави док не донесу своју одлуку.

Када се спор коначно ријешу у корист:

1. УИО, обвезник плаћа неплаћени порез, казне и камате које су нарасле до тренутка када је та ствар ријешена, и
 2. подносиоца жалбе, УИО:
 - (а) врши поврат више уплаћеног пореза заједно с каматом на тај износ која је нарасла до тренутка када је та ствар ријешена, и
 - (б) у случају када је било шта враћено власнику, продано или уништено -
 - (и) враћа се износ који је једнак износу плаћеном од стране власника за враћање те ствари, или
 - (ии) у случају када је одређена ствар уништена, износ који је једнак добитку од продаје; или
 - (иии) извршити поврат износа који је једнак тржишној вриједности те ствари у момнету њеног одузимања прије уништења.
- УИО у предвиђеним прописима доноси ближе одредбе према овом члану.

XXI - ПОСЕБНЕ И ДОДАТНЕ ОДРЕДБЕ

Члан 69.

Одобрење

УИО може да измијени износе прецизиране у члану 44. став 3. и члану 57. став 1. овог закона, ако се курс Централне банке Босне и Херцеговине за КМ према ЕВР-у значајно мијења, или ако се прописи о утврђивању катастарског прихода измијене.

Члан 70.

Детаљни прописи

Комбинована номенклатура тарифних ознака користи се за разврставање производа, док се стандардна класификација дјелатности користи за класификацију пословних дјелатности.

УИО доноси прописе за спровођење овог закона, укључујући и критеријуме у вези са ослобађањима, те начин на који се могу остварити.

УИО може прописима издатим у складу с овим законом прописати да свако физичко лице која крши одредбе прописа подлијеже новчаној казни до 3.000 КМ, да одговорно лице у правном лицу подлијеже новчаној казни до 5.000 КМ и да свако правно лице подлијеже новчаној казни до 10.000 КМ.

Члан 71.

Тумачење

У овом закону "пословање" укључује сваки облик трговине, професије или занимања. Сљедеће се сматра обављањем пословања:

1. стављање објеката од стране клуба, удружења или организације (за чланарину или другу накнаду) на располагање њиховим члановима;
2. улаз лица у просторије уз накнаду.

"Стална средства" обухваћају компјутерску опрему, земљиште и зграде, грађевинске радове, реновирање и радове на постављању инсталација.

"Документ" значи све на чему су забиљежени подаци било каквог описа.

"Улазни порез" у вези с пореским обвезником значи износ ПДВ-а који се зарачунава приликом испоруке добара или услуга том обвезнику, и ПДВ који је он платио или треба да плати приликом увоза добара, при чему се (у оба случаја) ради о добрима или услугама које се користе или треба да се користе у пословне сврхе тог обвезника.

"Фактура" обухваћа и сваки документ који је сличан фактури.

"Излазни порез", у погледу пореског обвезника, значи ПДВ који обрачунава на промет који врши.

"Прописан" значи прописан прописима.

"Прописи" значи прописи које донесе УИО према овом закону.

"Промет" има значење које је дато чл. 4. и 8.

"Порез" значи порез на додату вриједност.

"Пореска фактура" има значење дато чланом 55.

"Порески обвезник" има значење дато чланом 12. и представља лице које је обавезно да буде регистровано у сврхе ПДВ-а према члану 57. овог закона.

У члановима овог закона, гдје је дато овлашћење УИО да издаје прописе, "УИО" се такође односи и на Управни одбор, успостављен према Закону о систему индиректног опорезивања у Босни и Херцеговини ("Службени гласник БиХ", број 44/03), уз поштивање подјеле одговорности између Одбора и УИО, како је прописано наведеним законом.

XXII - ПРЕЛАЗНЕ И ЗАВРШНЕ ОДРЕДБЕ

Члан 72.

Поврат ПДВ-а у периоду до 31.12.2006. године

У периоду од **01.01.2006.** до **31.12.2006.** године, примјена члана 52. овог закона биће суспендована на начин да се за износе улазног пореза пореских обвезника, који прелазе износе излазног пореза за било који дати порески период, неће вршити поврат, него ће се преносити као аконтација за будуће обавезе по ПДВ-у за период од шест мјесеци.

У случајевима гдје пореска аконтација није искоришћена у оквиру периода наведеног у ставу 1. овог члана, порески обвезник ће, по свом захтјеву, имати право на поврат.

УИО може да продужи период у којем је суспендована примјена члана 52. највише на још један период од 12 мјесеци.

Примјена става 6. члана 52. овог закона, без обзира на претходне ставове овог члана, неће бити суспендована.

Члан 73.

Обрачунавање вриједности промета добара и услуга извршеног до 31.12.2005.

Добављач добара и давалац услуга дужан је да, на дан **31.12.2005.** године, изврши обрачун вриједности добављених добара и извршених услуга, а која није наплатио од купаца и да их обрачуна наведеним купцима.

Обавеза из става 1. овог члана односи се и на услуге коопераната главног извођача радова.

Ако је обрачун из става 1. овог члана извршен после **01.01.2006.**, а у којем је евидентирана укупна вриједност достављене робе и извршених услуга, основица за обрачун ПДВ-а је само она вриједност која је обрачуната за период после **01.01.2006.** године.

Основица из става 3. овог члана умањује се и за унапријед плаћене износе који су уплаћени до **31.12.2005.** године и који се односе на промет инвестиционе опреме, сталних средстава, изградњу некретнина и услуге које треба да се изврше након **01.01.2006. године**, ако је порез на промет производа и услуга обрачунат и плаћен у складу с прописима који регулишу опорезивање по наведеном основу.

Свака фактура која се испостави до **31.12.2005.**, а у вези с којом се не изврши промет добрима или услугама, поништава се.

Сваки добављач робе, односно давалац услуга који врши континуирани промет добара и услуга и који испоставља накнадне фактуре за такав промет, те изврши обрачун до **31.12.2005.** године, обрачунава порез на промет производа и услуга у складу с прописима који су регулисали опорезивање по наведеном основу.

Члан 74.

Коначни обрачун пореза на промет производа и услуга и рокови за плаћање пореза

Обвезници пореза на промет производа и услуга дужни су да, најкасније до **20.02.2006.** године, УИО доставе коначан обрачун пореза на промет производа и услуга, за период пословања од 01.01. до **31.12.2005.** године.

Порез на промет производа и услуга, у вези с којим се јавља обавеза обрачунавања до **31.12.2005.** године, плаћа се у роковима и на начин прописан за плаћање тог пореза након поднесене пријаве.

Износ пореза на промет који је укључен у ненаплаћена потраживања на дан **31.12.2005.** године, а који није плаћен по подношењу пријаве за период од 01.01. до **31.12.2005.** године, плаћа се истовремено са наплатом потраживања, и то у року од пет дана од дана пријема уплате, али не касније од **30.06.2006.** године.

Члан 75.

Попис ненаплаћених фактура

Обвезници пореза на промет производа и услуга дужни су да сачине попис свих ненаплаћених а испостављених фактура, те извршених аванских плаћања на дан **31.12.2005.** године, који укључује обрачунати порез за сваки окончани промет добрима и услугама, те исти, заједно с обрачуном пореза на промет за период од 01.01. до **31.12.2005.** године, достави УИО.

Члан 76.

Попис робе у малопродаји

Обвезници пореза на промет, који врше промет на мало, дужни су да сачине попис производа на залихама на дан **31.12.2005.** године.

Обвезници из става 1. овог члана дужни су да обрачунају ПДВ у складу с одредбама овог закона.

Обвезници су дужни да УИО доставе инвентурне листе залиха до **10.01.2006.** године.

Сваки обвезник из става 2. овог члана, који није обавезан платити ПДВ, подноси свој ПДВ рачун до **31.01.2006.** и плаћа обрачунати ПДВ до **28.02.2006.**

Продајне цијене прати тржишна инспекција у складу са законом.

Члан 77.

Попис одређених добара у малопродаји и угоститељству

Обвезници који обављају трговинску и угоститељску дјелатност, а обвезници су ПДВ-а у складу с овим законом, дужни су да на дан **31.12.2005.** године изврше попис залиха производа (безалкохолних пића, пива, минералних вода, сокова, алкохолних пића и винских дестилата) по набавним цијенама с урачунатим порезом на промет производа. Иста обавеза важи и за друге обвезнике који подлијежу обавези плаћања пореза а који своје обавезе у погледу пореза на промет обрачунавају на основу испорука продавницама или другим пословним јединицама.

Ако се износ пореза на промет који је укључен у набавну цијену не може утврдити, порез на промет утврђује се из стопа обрачунатих на основу стопа према Закону о порезу на промет.

Листе пописаних залиха са назначеним порезом на промет, обвезници достављају УИО до **10.01.2006.** године.

Када УИО одобри инвентурне листе добара на залихама према ставу 1. овог члана, порез на промет приказан у инвентурној листи третира се, према овом закону, као улазни порез. Обвезник има право да изврши одбитак улазног пореза из става 4. овог члана у сразмјери са прометом, али нема право на поврат улазног пореза по том основу.

Обвезници из става 1. овог члана дужни су да изврше попис залиха добара - дуванских прерађевина на дан **31.12.2005.** године, те тај попис доставе УИО до **10.01.2006.** године.

Залихе дуванских прерађевина, које су пописане на дан **31.12.2005.** године, обвезници су дужни да продају по цијенама које су важиле на дан пописа док се залихе не потроше.

Продају залиха по малопродајним цијенама прати тржишна инспекција у складу са законом.

Члан 78.

Захтјев за регистрацију за ПДВ

Лица из члана 12. овог закона постају обвезници према одредбама овог закона ако су у 2005. години остварили или процјењују да ће остварити промет који је већи од износа

одређеног у члану 57. став 1. или катастарски приход већи од износа прописаног у члану 44. став 3. овог закона.

Лица из става 1. овог члана обавезна су да захтјев за регистрацију поднесу УИО најкасније до **30.09.2005.** године, осим пољопривредника које УИО региструје по службеној дужности.

УИО лицима из става 2. овог члана издаје рјешење о регистрацији, најкасније до **30.11.2005.** године, а осталим лицима најкасније до **31.12.2005.** године.

Члан 79.

Казне за прекршаје учињене у периоду између ступања на снагу Закона и његове примјене

Порески обвезници који, чињењем или нечињењем, направе прекршај у вези са самосталним обављањем пословне дјелатности подлијежу новчаној казни за прекршаје. Порески обвезник који:

(а) не обрачуна вриједност купљених добара и извршених услуга за набавке на дан **31.12.2005.** (став 1. члана 73. овог закона) биће новчано кажњен у износу који одговара 100% необрачунатог износа, а минимално 500 КМ;

(б) не плати порез на промет на прописани начин и у прописаним роковима (став 2. члана 74. овог закона) биће новчано кажњен у износу који одговара 150% неплаћеног пореза на промет, а минимално 500 КМ;

(ц) не плати износ пореза на промет укључен у неплаћена потраживања на дан **31.12.2005.** до **30.06.2006.** (став 3. члана 74. овог закона) биће новчано кажњен у износу који одговара 150% неплаћеног износа, а минимално 500 КМ;

(д) не сачини попис на дан **31.12.2005.** свих испостављених, неплаћених фактура или их не преда УИО у прописаном року (члан 75. овог закона) биће новчано кажњен у износу од 1.000 КМ;

(е) не сачини попис на дан **31.12.2005.** свих добара на залихама, или УИО не преда инвентурне листе у прописаним роковима (члана 76. овог закона) биће новчано кажњен у износу од 1.000 КМ;

(ф) не сачини попис на дан **31.12.2005.** производа по продајним цијенама гдје је порез на промет наведен одвојено, или не поднесе УИО инвентурне листе у прописаном року (ст. 1. и 3. члана 77. овог закона) биће новчано кажњен у износу од 1.000 КМ;

(г) не поднесе захтјев за регистрацију у прописаном року (став 2. члана 78. овог закона) биће новчано кажњен у износу од 5.000 КМ.

Сваки запосленик, заступник или посредник обвезника, који је одговоран за извршење задатака наведених у претходном ставу, подлијеже истој новчаној казни као и главни обвезник за прекршаје према ставу 1. у горњем тексту.

Казне прописане ст. 1. и 2. овог члана повећавају се за 50% у случајевима када је порески обвезник:

1. правио сметње с циљем спречавања УИО у откривању прекршаја; и
2. починио прекршај примјеном средстава преваре или кроз уплитање трећег лица које није запосленик пореског обвезника и не зависи од њега на било који други начин.

Члан 80.

Обустава примјене члана 33. овог закона

Изузетно од одредаба члана 52. овог закона, одбитак дијела улазног пореза утврђује се на основу стварних података о извршеном промету добара и услуга на које се ПДВ плаћа, до **30.06.2006.** године.

Члан 81.

Примјена члана 37. овог закона

Члан 37. овог закона не примјењује се на добра на залихама, која су набављена прије **01.01.2006.** године.

Члан 82.

Престанак важења прописа

Од **01.01.2006.** престаје да се примјењује Закон о порезу на промет производа и услуга ("Службени гласник БиХ", број 62/04).

Члан 83.

Ступање на снагу

Овај закон ступа на снагу **15** дана од дана објављивања у "Службеном гласнику БиХ", а примјењује се од **01.01.2006.**, изузев одредаба садржаних у чл. од **72.** до **79.** овог закона, које се примјењују од **01.07.2005.**

Овај закон биће објављен у службеним гласилима ентитета и Брчко Дистрикта Босне и Херцеговине.

"Службени гласник БиХ", број 35/05

Члан 5.

"Члан 83.

Ступање на снагу

Овај закон ступа на снагу **15** дана од дана објављивања у "Службеном гласнику БиХ", а примјењује се од **01.01.2006.**, изузев одредаба садржаних у чл. од **72.** до **79.** овог закона, које се примјењују од **01.07.2005."**

"Службени гласник БиХ", број 100/08

Члан 3.

Овај Закон ступа на снагу осмог дана од дана објављивања у "Службеном гласнику БиХ".

"Службени гласник БиХ", број 33/17

Члан 2.

Овај закон ступа на снагу осмог дана од дана објављивања у "Службеном гласнику БиХ", а примјењује се даном почетка примјене прописа из члана 208. Закона о царинској политици у Босни и Херцеговини.

"Службени гласник БиХ", број 46/23

Члан 2.

Управни одбор УИО дужан је да у року од 60 дана од дана ступања на снагу овог закона донесе подзаконски акт за његово спровођење.

Овај закон ступа на снагу осмог дана од дана објављивања у "Службеном гласнику БиХ", а примјењује се од дана ступања на снагу подзаконског акта из става 1. овог члана.

"Службени гласник БиХ", број 80/23

Члан 2.

Овај закон ступа на снагу осмог дана од дана објављивања у "Службеном гласнику БиХ".

АНЕКС 1.

УМЈЕТНИЧКА ДЈЕЛА, КОЛЕКЦИОНАРСКИ ПРЕДМЕТИ И АНТИКВИТЕТИ

Став 5. члана 47.

(а) "Умјетничка дјела" значи:

- слике, колажи и сличне декоративне плоче, слике и цртежи, које су у потпуности израђене руком, устима или стопалима умјетника, осим планова и цртежа за архитектонске, инжењерске, индустријске, комерцијалне, топографске или сличне сврхе, ручно украшени произведени артикли, позоришне декорације, студијска платна која стоје у позадини или слична обојена платна. (ознака КН 9701);
- оригиналне гравуре, штампане слике и литографије, које представљају отиске који су произведени у ограниченом броју примјерака директно у црно- бијелој боји или у колору од једне од неколико плоча које су у цијелости израђене ручно, устима или стопалима умјетника, без обзира на процес или технику или материјал који је користио, али не укључујући било какав механички или фотомеханички процес (ознака КН 9702 00 00);
- оригиналне скулптуре и статуе, у било ком материјалу, под условом да су у потпуности израђене од стране умјетника;
- одљевци скулптура, чија је производња ограничена на осам копија коју надзире

умјетник или његов насљедник по праву (ознака КН 9703 00 00);

- таписерије (ознака КН 5805 00 00) и текстилни производи који се стављају на зид (ознака КН 6304 00 00) израђени руком од оригиналних нацрта које су дали умјетници, под условом да нема више од осам копија сваког од њих;
- поједини предмети од керамике у потпуности израђени и потписани од стране умјетника,
- цаклине на бакру израђене искључиво руком, ограничене на осам бројевима означених копија које носе потпис умјетника или студија, искључујући накит, златнину и сребрнину;
- фотографије које сними умјетник и које одштампа он или које се одштампају под његовим надзором, потписане и означене бројевима и ограничене на 30 копија, укључујући све величине и оквирове;

(б) "колекционарски предмети" значи:

- поштанске или таксене марке, поштански жигови, коверте првог дана, претходно оштамбиљани канцеларијски материјал и слично, франкирани или, ако нису франкирани, да не представљају законско средство плаћања и да нису намијењени за употребу као законско средство плаћања (ознака КН 9704 00 00);
- колекције и колекционарски примјерци од зоолошког, ботаничког, минералошког, анатомског, археолошког, етнографског или нумизматичког интереса (ознака КН 9705 00 00);

(ц) "антиквитети" значи објекти осим умјетничких дјела и колекционарских предмета који су старији од 100 година (ознака КН 9706 00 00).

